

Tutoriat 7

Excepții

Excepțiile sunt niște erori neprevăzute care apar în timpul rulării unui program. De obicei, acestea duc la oprirea execuției acelui program și apar din neatenția developer-ului.

Exemplu:

```
1 int x, y;  
2 cin >> x >> y;  
3  
4 // x = 5, y = 0  
5 cout << x / y; // eroare, impartire la 0
```

Genul acesta de erori apar la rularea programului, nu la compilare și, în cazul în care nu sunt tratate corespunzător, pot încheia execuția soft-ului.

Exemplul de mai sus este simplist, dar în practică apar excepții mult mai grave și, cu adevărat, greu de prevăzut. *Spre exemplu:*

- Conexiunea la baza de date a eșuat;
- Fișierul nu a putut fi deschis cu succes;
- Conversia nu a fost realizată cu succes;
- Input-ul transmis este invalid;
- ...

Pentru că aceste feluri de erori erau rezolvate cu dificultate, a fost introdusă o modalitate mai ușoară de a le administra, fără a se încheia execuția programului (unde acest lucru este posibil).

Astfel, de-a lungul realizării oricărui program, trebuie să avem în vedere orice posibilă eroare care ar putea fi cauzată fie de utilizator, fie de server și în multe alte situații.

Block-ul de instrucțiuni try-catch-throw

Acest block de instrucțiuni, asemănător unui *do-while*, este modul în care tratăm aceste excepții. *Exemplu:*

```
1 int x, y;  
2 cin >> x;  
3  
4 try {  
5     cin >> y;  
6     if (y == 0) {  
7         throw "Excepție";  
8     }  
9 }  
10 catch (const char* e) {  
11     cout << "Nr. invalid";  
12 }
```

Acum trebuie să lămurim mai multe aspecte:

1. Execuția unui try-catch

Să vedem în ce ordine se execută instrucțiunile într-un astfel de block:

- Prima dată se execută, pe rând, ce se află în *try*;
- Dacă se întâlnește o excepție sau este aruncată una (folosind *throw*) se oprește execuția block-ului *try* și se caută un *catch* care să prindă exact tipul excepției aruncate;
 - Dacă acest tip se găsește, se va executa ce se află în interiorul celui *catch*;
 - Altfel, se oprește execuția programului;
- Dacă nu s-a oprit încă execuția, după ce se termină *catch* de executat, dacă nu a fost întâmpinată o problemă prea mare, se reia execuția programului după block-ul *try-catch*.

2. Tipuri de excepții

Acum, am observat că este foarte important *tipul excepțiilor*. Există tipuri de excepții pe care le puteți "arunca", folosind *throw*:

- *Tipuri de date obișnuite (int, double, string, char*...).*

Ca în exemplul de mai sus, unde am aruncat un *const char**, pe care l-am prins în catch-ul de jos.

Putem arunca orice fel de tip de date, atât timp cât există un *catch* care să prindă acel tip de date. Altfel, programul nu rulează cum trebuie.

- *Obiecte excepții (clasele derivate ale clasei exception)*

Mi s-a părut important să fac distincția aceasta, pentru că acest tip de date, *exception* este foarte util și mai folosit în practică decât aruncarea unor tipuri de date primitive.

Sunt multe clase care derivă din clasa *exception*, eu voi da un exemplu cu *runtime_error*. Mai multe exemple de clase la link-urile următoare:

→ https://www.tutorialspoint.com/cplusplus/cpp_exceptions_handling.htm

→ <http://www.cplusplus.com/doc/tutorial/exceptions/>

```
1 int x, y;
2 cin >> x;
3
4 try {
5     cin >> y;
6     if (y == 0) {
7         throw runtime_error("Impartire la 0");
8     }
9 }
10 catch (runtime_error e) {
11     cout << e.what();
12 }
```

3. Propagarea excepțiilor

Ceva important de reținut la excepții este următorul lucru: *acestea se propagă de la o funcție la alta, în funcție de cum sunt apelate aceste funcții.*

Exemplu:

```
1 void f() {
2     throw runtime_error("Mesaj eroare");
3 }
4
5 void g() {
6     f(); // apeleaza f care intoarce o exceptie
7     // => si g intoarce aceeași exceptie
8 }
9
10 int main() {
11     try {
12         g();
13     } catch (runtime_error e) {
14         cout << e.what(); // Mesaj eroare
15     }
16 }
```

Aici putem observa clar următoarele lucruri:

- Funcția *f()* nu face altceva decât să arunce o excepție pe care nu o tratează. Din cauza lipsei, blocului *try-catch*, acea excepție e aruncată mai departe la funcția care o apelează pe *f*, în cazul nostru *g()*.
- Funcția *g()* apelează funcția *f()* dar nu tratează nici ea excepția aruncată din *f()*. Astfel, excepția este iarăși aruncată;
- În *int main()* se apelează *g()*, dar de data asta se și tratează excepția, care e prinsă într-un block *catch*.

OBS. Dacă excepția nu ar fi fost prinsă nici în *int main()*, atunci programul s-ar fi oprit cu o eroare.